

Rikardo ŜULCO (*1906-07-12 †1997-10-26)

”Revenis la 26-a de oktobro, datreveno de la forpaso de prof. Rikardo Ŝulco en 1997. Ne plu troviĝas atakemaj recenzoj kaj ofendaj legantoleteroj en la Esperanta gazetaro kontraŭ la batalema oldulo. Kaj mankas liaj respondoj. Domaĝe. Mi ŝatis legi ilin. En sia lasta libro ”Ĉirkaŭ la Skolo Analiza”, kies eldono efektiviĝis nur mallonge antaŭ lia morto, Ŝulco postlasis profundajn pensojn siajn pri la Internacia Lingvo, kvazaŭ kiel testamentaĵon de dumviva laboro – forme de artikoloj, recenzoj, leteroj, replikoj, admonoj, skizoj, respondoj...”

Tiel komenciĝis mia recenzo en Scienca Revuo 4/2000 pri la Ŝulca libro ”La Mago”, kolekto de pantunetoj, en versaĵaro, ornamita per aŭtoraj desegnaĵoj. Ne temas en tia libro pri fundament-defenda, gramatik-instrua tendenco, sed simple estas videbla la Ŝulca majstreco de esperantlingva poeziaĵo kune kun altvalora desegnokapablo. Tiam mi salutmemoris Rikardon Ŝulcon per tiuspeca pantuneto, en kiu rimoduopo estas pluportata de la antaŭa versaĵo al la venonta, kaj kies lasta linio identas kun la unua:

Li siajn pensojn malavare donis	Staranta firme sur la Fundamento
staranta firme sur la Fundamento.	pri nia lingvo zorgis li vivhorojn:
Aprobi ilin oni ne bezonis,	ĝojigis lin komprena komplimento
ĝojigis lin komprena komplimento	kaj amasigis li en ni trezorojn.

Pri nia lingvo zorgis li vivhorojn,
nelogikaĵojn tute ne pardonis,
sed amasigis li en ni trezorojn.
Li siajn pensojn malavare donis.

Memore al Rikardo Ŝulco, kiu ”siajn pensojn malavare donis” okazis, de la 6-a ĝis 10-a de oktobro 2007, konferenco en la Esperanto-Kasteleto en Tavoleto/Italujo, kun prelegoj, bild-ekspozicioj, muzikaĵoj, raportoj pri renkontiĝoj kun Ŝulco, prilingvaj diskutrodoj kaj kulturaj ekskursoj. Ni gaje festis la memoron pri esperantlingva verkisto, poeto, pentristo, filozofo kaj erudita scienculo. El la pensigaj poemoj kaj desegnaĵoj, gajaj kaj tristaj, pripersonaj kaj primateriaj, pri konfido kaj agonio, pri amo kaj morto – oni povas mediti post ĉiu ajn desegna kaj poezia kreaĵo. La kontribuoj por la memorkonferenco dediĉe al Rikardo Ŝulco okaze de la 10-a jardatreveno de lia forpaso kaj senditaj al la redaktoro de Scienca Revuo, nun aperas en tiu ĉi memorkaĵero kiel omaĝa saluto al granda kaj plenkora Esperantisto.

Rüdiger Sachs, prezidanto de ISAE

Dediĉe al Rikardo Ŝulco

Franz-Georg RÖSSLER

I. Rikardo Ŝulco, la mentoro kaj la amiko

Per la titola linio de tiu ĉi prelego mi omaĝis en la jaro 1989 komence de la tradukaĵo ”Momentoj el eterno“ al Rikardo Ŝulco, kiu estis vekinta mian intereson por Esperanto tiom, ke mi ĝis nun ne povis lasi la aferon.

El la hodiaŭa vidpunkto ja estas ĝusta la klasifiko ”mentoro“, sed mi dubas pri la vorto ”amiko“, kvankam li mem uzis ĝin. Ĝi tiam certe nur volis emfazi mian subjektive sentatan emocian rilaton al homo, kiu estis malferminta al mi (kaj same al mia edzino) tute alian mondon apud la ĉiutagaj realaĵoj. Por vera amikeco la distancoj estis tro grandaj: la geografia, la aĝa, la mentala. Tamen ni bone interrilatis kaj ne rare interagadis. Pri tiu rilato mi nun iom rakontu, ne pro tio, ke la biografiaj faktoj estus tiom gravaj, sed pro la produktoj, kiujn ili kreis kaj kiuj ne estus aperintaj publike, ne estus provokintaj foje publikajn reagojn, se tiuj ĉi rilato kaj interrilato ne estus estintaj. Kaj tiaj ili apartenas al la Esperanta historiografio.

Mi komencu per la biografia fono, kompletigu ĝin per mencio de la diversaj produktoj kaj eventoj. Fine mi limigu min al la muzika flanko de Rikardo Ŝulco, kvankam mi ŝatus ne nur tuŝi ankaŭ prilingvajn demandojn. Sed certe estas aliaj kompetentuloj, kiuj scias informi pri la libroj kaj la prolingva agado de nia aŭtoro. Same mi nur etakvante alparolos la beletran kaj poezian kapablojn, kiuj, kiel la jam menciitaj, meritis pli vastan rekonon. Post la morto de la omaĝito intertempe pasis dek jaroj. Sed Rikardo Ŝulco vivas ankoraŭ. Li pluvivas per sia laboro, per sia postlasaĵo.

Rilatoj kaj interrilatoj

Komenciĝo

Estis li per sia libro ”Mia amata Esperanto“, kiu survoĝigis min same kiel mian edzinon al vivo sufiĉe alia, ol ni tiutempe kutime vi vis ĝin. La tialoj devas esti konvinkaj, se homoj liberavole eniras tute ne-